

Didelė Lietuva
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumb. meta ant metų
Amerikiečiai...
A. OLSZEWSKIS,
Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English.
Subscription \$2.00 per year.
All communications must be addressed to
A. OLSZEWSKIS,
Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 32 CHICAGO, ILL., PETNYCIA, 8 Rugpjūtis (August) 1902 m. ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER. Metas X

Politiszkos žinios.

Amerika.

Visi būvę ant Kubos Amerikos urėdinkai, ne tekę ten vietos, sugrįžę namon, savo straipsniais laikraščiuose stengiasi amerikonomis įkalbėti, kad reikia Kubą priekirti prie Sąjunga Valstijų, kadangi, girdi, kubiečiai neisilavinę ant tiek, kad galėtų but neprigulmingais; todėl vienatintis išganymas kubiečių yra — kad jie pastotų Sąjunga Valstijų pavaldiniais, o jau sudemoralizavę visą Kraszą jų politikieriai, įstengs ten tvarką įvesti ir rojų kubiečiams suteikti. Pagal perstatymų buvusį ant Kubos amerikoniškų urėdinkų, net Havana, girdi, gyventojai ant uolų metę sėszlavas, net pastipusias kates, tyke vien, kad gautų koki nors urėdą. Teip mat yra ant Kubos. O kas yra Sąjunga Valstijose? Ties Amerikos urėdinkams, perstatantims neganėtiną politiską išslavinimą kubiečių labiau rupi urėdai ant Kubos negu laimę jos gyventojų. Ekonomiskais padėjimais kubiečių rodis dabar nieknieis negu buvo prie išpaunijon valdymo, bet už tą atsakymas puola labiausiai ant Amerikos, kuri, norėdama iš Amerikos išvyti iš Ispanijonus, kurie ant išpauniskos kilmės republiką vidurinės ir pietinės Amerikos turėjo didesnę įtekme negu Sąjunga Valstijos, tyečia palaikę maistus ant Kubos, kurie pagimdė karę. Išpaunijonai likosi išvyti ir Kuba likosi nuo jų atimta. Rods Amerikos randas prieš karę, reikalaujamas kubiečių pagalbos, pažadėjo Kubą padaryti neprigulminga republika, ką iškliko, noroms nenoms, turėjo padaryti, bet liuosybę davė ne tokią, iš kokios naudojasi visos neprigulmingos tautos; iš tos liuosybės Kuba ne turi didelės naudos. Atimta nuo Ispanijonus, nuždė savo tavorams rinką. Išpaunijon, kur pirma galėjo savo atliekamam nuo vietinių reikalių produktus siųsti be maitų ant pardavimo; Amerikos jė senatas atmetė prezidento Roosevelt reikalavimą pripažinti Kubos produktams, atgabenamiems į Ameriką, didesnis paliosavimus negu tavorams kitų krasztų ir per tai uždare rinkas pardavimui Kubos žalių ir išdirbtų produktų. Prekyba tapo apsiotoji ir ta turtinga ir vaisinga seniau sala ekonomiskai su visu nupuolė, bet už ta nupuolimą tik Amerika yra kalta. Ido įplaukimai sumažėjo, o ant nuvargusių gyventojų didesni mokescių uždėti ne galima, kadangi jie ir senų užmokėti ne įstengia; todėl prezidentas Palma gali vien cėdyjimu gelbėti nuo bankrutystės: jis mažina skaitlių urėdinkų (Ameriko) jų skaitlius nuolat didina, kadangi randas juk turi kuom nors atlyginti politikieriams už jų patarimus; atlygina todėl gerai apmokamais urėdais tois, kas ne daug reikia

dirbti.) ir pasilikusių mažina algas. Taigi iš to matyti, kad dykduoniams ant Kubos mažiau yra vietų negu Sąjunga Valstijose, kur kiekvienas tikras amerikonas norėtų gauti urėdą, o sunkius darbus fabrikuose ir dirbtuvėse, palieka jie nekenciamais ateiviams. Pereitį sanvaite ant Filipinų salų buvo keli užpuolimai ant mažų amerikoniškų kariūnėnė dalelių. Ant salos Romblon likosi suarezuotas pasikėlėlių vadovas Mauros, bet jis, besistengdamas pabėgti nuo laivo, šoko į jūrą ir prigirė. Garsus jenerolas Smith, pagarsėjęs savo žveriskais padavyjais, maitis ant Filipinų salų parkeliavo jau namon į Ameriką. Be abejonės laukė nuo rando dovanų, o čia, vos išlipo ant kranto, gavo nuo ministerio rasztą, kuris apreiškia jenerolui, kad jį paliosuoja iš kariūnėnės. Sziuum kartu, bent iki šiol, nė gyventojai už nepagirtinus darbus praszalintam jenerolui ovacijų ne parengė; tą vienog gali dar vėliau padaryti.

Cholera nesiliauja ant Filipinų salų; Manillėj rodis ji siaucia truputį mažiau, bet užtai provincijoje užima vis didesnius plotus. Vieną tik pereitos subatos dieną provincijoje szviečiai apsirgo 695 žmonės, o 525 pasimirė. Nuo pasirodymo choleros, pagal oficializskas žinas, apsirgo 21708, o iš jų pasimirė 16105; kadangi, kaip mena, nie apie visus apsirgimus randas gavo žinias, tai reikia manyti, kad skaitlius choleros aukų iškliko yra didesnis: tikrą apsirgusių skaitlių padidoma mažiausiai apt 28000. Mieste Manillėj apsirgo 48 amerikonių ir 18 europiečių; taigi cholera čia daugiau žmonių gyvasčių paėmė negu karė su Ispanija.

Azija.

Klausymas, ar iškliko susirizusios tarp savęs, ant apgynimo czielybės Činų, vieszpatystėms, taigi Anglijai ir Japonijai, pasisekė susitaikyti ir reikaluose Korėjos ir tą vieszpatystę patraukti prie ryzsio, nežinia: iki šiol oficializskų, taigi teisingų žinių nėra. Maskolizskai laikraščiai tiki, kad toks sutarimas gal iškliko padarytas ir kad užgimus kare už Korėjos ar Činų neprigulmystę ir Sąjunga Valstijos stotų Anglijos pusėj. Tas gal ir teisybė, kadangi prie dabartinės administracijos Amerika visame, kartais net lauzydama terptantizskas tiesas, kaip tai buvo karėj Anglijos su burais, stengiasi buvusiai Sąjunga Valstijų valdytojais patarnauti. Paglemžti Korėją gali norėti vien Maskolija, o Amerika ir tai visada gerinasi ir tarnauja; kad karė su ja būtų kur kas sunkesnė negu su Ispanija, tai be abejonės ypacz Amerika į karę ne siskubis teip, kaip skubinosi į karę su silpna Ispanija; išėmus Činų, kitų tarp Amerikos ir Maskolijos nėra nesutikimų, kurie galėtų net karę pagimdyti.

Činų randas po senovei garsina, kad sumusza pasikėlėlius, musziuose užmusza jų daug szimty, bet pasikėlėlių vis pilna visuose Činų krasztuose, o yra toki apskricziai, kuriuose valdo ne ciecorius, bet pasikėlėliai visokių veistų. Atsira-

jau vėl ir neva europeiskų kareivių suvaldyti bokserai. Szitie aiskiai bent sako, ko nori: jie nori išvyti visus svetimtaucius ir misijonierius iš Činų; nori nuo soto praszalinti dabartinį ciecorių ir ciecorienę. Jeigu visų skyrių pasikėlėliai suėgtų į vienybę ir kariautų švien, jie be abejonės paimtų virszų ant ciecorienės; vienybės kokios vienog iki šiol tarp pasikėlėlių nėra, kadangi siekia jų ne vienoki.

Anglija pradėjo tarybas su Činų randu reikaluose per kystos, bet tarybos tos užkluvo ir rodosi, Anglijai szium kartu ne pasiseks išsderėti tą, ko ji geidžia, kadangi jos ne paremia ne tik kitos Europos vieszpatystės, bet ne paremia szium kartu nė Amerika. Anglija reikalauja panaikinimo vidurinių maitų arba teip vadinamų Likin, prie gabenimo svetimų tavorų iš vienos provincijos į kitą; kadangi iš tokių maitų atskiri provincijų ciecoriaus vietininkai semia pinigus ant provincijos reikalų, tai suprantama, kad Činų randas ne sutiko ant panaikinimo tų maitų. Amerika atsiskakė paremti Angliją, kadangi ji su vidurinėms Činų provincijoms ne veda didelės prekybos, bet veda didelę su Mandžurija, kur Likin maitų nėra. Amerikos ir Anglijos užmanymą, kad Činai prigulincia karės kasztų randa užmokėtų sidabru vietoj aukso, atmetė visi kiti krasztai.

Anglija.

Sveikata Anglijos karaliaus jau ant tiek pasitaisė, kad jis, pasiramzduodamas su lazda, gali vaikščioti ant laivo virsziaus. Apvainikavimas atsisbu 9 d. rugpjucio. Jeigu karalius gals tik pastovėti, nors ir labiau susirgtų, apvainikavimo termino jau ne atidės. Visi atkakę ant pirmutinio termino eveltimų krasztų delegatų išvaizdėjė namon; delegatai Abisinijos valdono lankosi dabar Maskolijoje.

Anglija atsisaukė į Prancuziją, užmanydama visus nesutikimus tarp Anglijos ir Prancuzijos Afrikos viduriniuose pavesti ant išrisimo santikos sudai. Be abejonės Prancuzija tą priims, kadangi ant pamato padaryti traktatų juk ne sulauko ypacz su silpnais nuo karių galingsiais, jeigu jie nori nuo silpniesnio ką nors parveržti. Antai Amerika, kol buvo silpniesnis, buvo propagatore išrisimo terptantizskų nesutikimų per santaikos sudą, bet kada silpna Ispanija užmanė pavesti santaikos sudai klausymą įsinaiknimo Amerikos karizsko laivo Maino Havanos porte, Amerika atmetė santaikos sudą. Ji atmetė santaikos sudą Austrijos užmanytą reikalavimą atlyginimo Austrijos pavaldiniams užmusztiems szerifo Martino Lattimere. Tai vieszpatystės su lengva szirdžia mynioja savo paczių užmanytus santaikos sudus, jeigu per karę tikisi daugiau pelnyt.

Atkako į Angliją buvęs Oranijos republikos prezidentas Stejn ir burų vadovai De Wett, Botha ir Delarey. Stejn keliauja į Holandiją, kur yra ir Transvaalio prezidentas Krueger. Burų vadovus DeWetta, Botha ir Delarey Anglijoj pri-

ma teip karsztai, kaip ne prima nė Anglijos geradėjų. O mieste Cape Town, sostapilėj anglizskų valdybų pietinės Afrikos DeWetta neszte išnesz iš bažnyčios, pasodino į karietą, o ją miesto jaunuomenė traukė į hotelį, kur gyvena DeWetta. Teip karsztai ten ne sveikino nė Kitchenerą, kada jis kaip pergaletojas burų atkako į Cape Town. Mat burų kariautojai net ter paczių anglizskų kolonizistų didesnį garbę yra laikomi negu anglizski jenerolai. Ta meilė Afrikos kolonizistų ir perkeitė Anglijos ministerių pasielgimą su burais: pirma juos garsino už plėšikus, dabar jį stengiasi garbinimu padaryti Anglijos draugais. Daro tą todėl, kad ir pergaletojų burų bijosi anglionai.

Pietinė Amerika.

Kapitonas amerikoniškų karizsko laivo "Machias", išsiųsto į pakrantės Hayti republikos, praneszė, kad revoliucija čia pasibaigė; nacionalistai paėmė virszų ir dabar esanti čia tokia tvarka, kad nėra reikalo laikyti karizską laivą.

Užtai republikoj Kolumbijoj traukiasi musziai ant Panamos žemės siaurumos. Musziai prasidėjo dar pereitą sanvaite ir iki šiol ne pasibaigė. Iš syk revoliucionieriai dang žmonių nuždė, todėl jie papraszė rando jenerolo apstabyti muszį ir duoti laiką palaiddoti užmusztus; ant to tas sutiko. Paskui muszis atsinaujino ir iki šiol dar nepasibaigė. Ant Panamos siaurumos yra 7000 rando kareivių, o tik 4000 revoliucionierių.

Republikoj Venezuelėj nieko naujo ne atsitiko. Abidvi pusės sangojasi didesnių muszių.

Jauna Kubos republika užgyrė ant beganzčių reikalų išleisti paskolos bondų ant 35000000 doliarų.

Prancuzija.

Uzdarymas klijostorių mokyklų Paryžiaus atsisbuvo gana ramiai, be didesnių susimuzimų. Kadangi čia yra daugiau kunigijos prieszų, tai jos draugai ne dryso atvirai priesz rando užsimanymus stoti. Užtai provincijoje į pagelbą policijai reikėjo siųsti kareivius. Gana smarkus susirėmimai minų su kareiviais buvo tuliose miestuose Bretanijoje, kur kunigija didesnę turi ant žmonių įtekme. Smarkesni maistai buvo teipogi mieste Bordeaux.

Paryžiaus laikraščiai pranesza, buk kardinalų roda Ryme ne pripažino garsios Orleano Mergelės, Joannos d'Arc už szventą. Londono laikraščiai paduoda, buk mieste Rambouillet, netoli Paryžiaus, koksai ne sugautas vyriszkis szovė į predauta Loubetą, bet ne pataikė.

Maskolija.

Iškeliavus iš Maskolijos Italijos karaliai, dabar, grįždamas iš Norvegijos, atkako į Revelj Vokietijos ciecorius, kur susitiko su caru. Mena, kad svetimi valdonai keliauja pas carą, įjeszkodami jo pritarimo ant susaunkimo kongreso vieszpatysčių apsarstymui, ar ne galima but sumažinti stovincias po gin-

klų kariūnėnes, kurių užlaikymas teip daug kasztuoja. Londono laikraščiai pranesza, buk nuo dalyvavimo Maskolijos užmanytų konferencijoj priesz trustus kiti krasztai atsiskakė, todėl Maskolija viena, per pakėlimą maitų pasirengusi su jais kariauti.

Iš Lietuvos.

Iš Vilniaus.

13 d. ragėjo Vilniuje bus atidaryta žemdarbystės ir naminių išdirbimų ir gyvulių pyroda, kuri trauksis per czielą sanvaite. Szimet ant parodos turės savo dalį ir Lietuvos mokyklų.

20 d. liepos, laike dievmdaldystės katalizskoj katedros bažnyčioj, ištraukė iš kizsienius bujoro Bakates masznelę su 850 rublių pinigų ir visokioms banko kvit m. V. giliaus iki sz ol ne suze kė.

Lenkizskas laikraztis "Przed-svit" pranesza, buk maskolizskas randas rangias sugrąžinti atgal išvezta iš Vilniaus vyskupų Zveraviczų, kadangi per išvezimą ne tik szerdino Lietuvą, s katalikų, bet ir maskolius. Išveztas vyskupas rado didelę simpatiją net ter maskolij, ko mat caro valdė čia labai pabugo. Net Vilniaus dieceziijos kunigų, atsisakusių klauyti valdžių paliepmo, kad laikytų vyskupą padavaijimą už neesantį valdžios ne drysta nubauti. Kaip girdėt, garsus kraujagerys W. h. l. Vidulius gubatorius, jau ne sugrįžė daugiau į Vilnų.

Iš Vilniaus gub.

Antroje pusėje berfelio mėnesio Vilniaus gubernijoj buvo 38 gaisrai. Gaisrai tie užgimė: nuo neatsargumo 7, nuo padegimo 4, nuo perkuno 5 ir nuo nežinomo priezcasz 22. Visuose atsitikimuose užgimė prididri bledies ant 69975 rub.

Netikėtų mirzčių per tą laiką buvo 7. Užmusztų 5. Patudų czių 4. Negyvėlių rado 2. Vagystų papildyta 11; pavogė daiktų už 450 rubl., pinigų 34 rubl. Arklių pavogė: Vilniaus pav. 1, Trakų 1, Dismos 1, Szventėnų 1, Lydos 4, Aszmėnų 2; iš viso 10 arklių.

Pereitą sanvaite Vilniaus gubernijoj v'sionis linpianzioms ligoms apsirgo žmonių: Vilniuje: szlakuotoms szilinėms 3, piliinėms 2, krupu 4, tymais 1. Paviečiuose apsirgimų buvo: raulėms: mieste Aszmėnuose apsirgo 1; Lydos, pav., kaime Monkovanuose apsirgo 6; Vilniaus pav., kaime Mėbuluose 4, numirė 1; kaime Ulyczėnuose apsirgo 1, kaime Szianliuose 2; Szventėnų pav., kaime Borovka 8, Kurnėluose 11, Devaliuose 2. Piliinėms szilinėms: Vilniaus pav., kaime Golvajuse apsirgo 5, numirė 1. Mieste Aszmėnuose apsirgo 6, kaime Romanuose apsirgo 10; Vileikos pav., pal varke Ostrov apsirgo 8; Lydos pav., kaime Zervizkuose apsirgo 42, numirė 2. Konuchuose apsirgo 7; Dismos pav., kaime Okunevo 6; Szventėnų pav., kaime Kovalezkiuose apsirgo 2, Ladzinėliuose 2.

Netoli Radoszkovicų, dvare Hermanizkiuose, užgimė gaisras, kuris įsinaikino dvare tvartas. Sugdė ne tik tvartus, bet ir 26 raguti galvijai. Į porą dienų potam užsidėgė tvartai dvare Dinszenų. Čia sugdė 46 galvijai. Abėjusie atsitikimuose gaisras užgimė nuo padegimo, bet kas uždegė, nežinia.

Nauji kareiviai iš Lietuvos. Pagal ciecoriaus paliepmą, szimet į maskolizską kariūnėnė paims sekantį skaitlių jaunų vyrų iš Lietuvos: iš Vilniaus gubernijos 4335, iš Vitebsko 4433, Garte no 4306, Kauno 4187, Minsko 6860.

Pasekmės vyskupo Zveravicziaus rasztos. Maskolizskas randas, nors nubaudė vyskupų Zveraviczų, bet pabugo psekmių jo rasztos ir iš baimės paėmė, pats sumezino įtekme ceravinių mokyklų ant nekatalikų. Dabar likosi caro užtvirtinti nauji įstatai ceravinių mokyklų. Patal tuos įstatus, mokintojai tokių mokyklų gali but tik stacziatikai; mokyklų paskirtis stacziatikams, bet gali priminti ir vaikus kitokių tikėjimų; kitų tikėjimų vaikai, norinti pastoti į stacziatikų cerkvenų mokyklų, turi pristatyti paliudyjimą, kad tėvai ir augintojai vaikų to nori. Jeigu cerkvenės mokyklų paskirtis tik stacziatikams, tai kam jų maskolizskai tiek priveisė Lietuvą? Juk Lietuvoj daugiau yra net Kauno gubernijoj cerkvenų mokyklų negu kitokių, o stacziatikų ten nėra nė 10%.

Pasekmės vyskupo Zveravicziaus rasztos.

Maskolizskas randas, nors nubaudė vyskupų Zveraviczų, bet pabugo psekmių jo rasztos ir iš baimės paėmė, pats sumezino įtekme ceravinių mokyklų ant nekatalikų. Dabar likosi caro užtvirtinti nauji įstatai ceravinių mokyklų. Patal tuos įstatus, mokintojai tokių mokyklų gali but tik stacziatikai; mokyklų paskirtis stacziatikams, bet gali priminti ir vaikus kitokių tikėjimų; kitų tikėjimų vaikai, norinti pastoti į stacziatikų cerkvenų mokyklų, turi pristatyti paliudyjimą, kad tėvai ir augintojai vaikų to nori. Jeigu cerkvenės mokyklų paskirtis tik stacziatikams, tai kam jų maskolizskai tiek priveisė Lietuvą? Juk Lietuvoj daugiau yra net Kauno gubernijoj cerkvenų mokyklų negu kitokių, o stacziatikų ten nėra nė 10%.

Užderėjimas laukuose. Pagal žemdarbystės ministerijos pagausintas žinias: szaltas oras ir lytus neuzkenkė Lietuvoj žieminiams įvams, jie visur užganėdinanti, vien Lydos pavietij įvamos yra daug žolės. Ankstybi vasarojai neuzganėdinanti, vėlybi gi užganėdinanti, o vietomis net gražus; geriausi Aszmėnų pav., o prasti Szventėnų pav. Žolė sužėlė gerai, tik czi navių stabdė lytus.

Latvijoj lytus užkenkė vasarajam: jie ant žemėsnių dirvo puva. Užderėjimas žieminių javų čia užganėdinantis.

Iš Sziauliu.

Atkako Sziaulius išsiųstų kelių ministerijos inžinerių komisija, kuriai prisakyta ištirti ant vietos ir apdirbti projektą sujungimo kanalis Nemuno su Latvijos portu Vindava, kad tavorai, koki szidien turi but į užrubečius gagenami Nemunu per Prusus, galėtų but gabenti be Prusų tarpininkystės į Vindavos portą, o iš čia kur kas nori. Kanalai tie, kada bus padribti, iškliko daug naudos Lietuvai galės atgabenti, ypacz žemaitijai.

Iš Gardeno gub.

1 d. liepos išdegė didesnė dalis miesto Lietuviszko Kamencio, Brato pavietij. Sadegė 200 namų turtingiausio miesto dalyj ir daug kromelių. Cerkvė, katalizskas bažnyčia, aptieka ir kraszczionizska kraituotė izliko; sadegasi mie-to dalis havo-žydų apgyventa. Bledys gaisro padarytos didelės; keli szimtai szeimynų neteko turtų ir pastogės. Vieni iš padegėlių apsigyveno pas draugus ir gimines, kiti iškeliauja į kitus miestus, o treti gyvena ant lauko. Lietuviszskas Kamence yra netoli garsioj Baltbokszezių girij, turi apie 7000 gyventojų.

Iš Vitebsko gub.

Pagal atskaitą akcyz'o virszininko, periteusio metusze Vitebsko gubernijoj žmonės išdegė iš viso 600374 viedrus degintės. Skaitlius gyventojų gubernijoj yra 1623546. Atkrysus už to mažus vaikus, moteria, terp kurių mažai yra girtuokliaus czių, liko 600000 girtuokliaus czių. Taigi išpuola ant kiekvieno po viedrų su virszum degintės per metus.

Iš Prusų Lietuvos.

Vokietijos ciecorius paliosavo nuo būsnių ofierier Hildebrandtą, kuris lapkrioz'o mėnesij pereitų mėtų dvikovo užmuszė Insrutį su sandrauga ofierier Bloskowitzą. Hildebrandt liko karizsko sodo nuspręstas ant kalėjimo ir jame jau isasidėjo 7 mėnesius. Tilfėj susitvėrė draugystė Deginimo pasimirusių kunų. Szlokarczemoj laike jormarko trenkė perkonas ir užmeszė mėsininką Kraenertį, o ukipniką Preksziatį sunkiai užgavo. Pereitą sanvaite už javus moka kėjo Tilfėj už 100 kylogramų

kviečių 18.05—18.35 Mk., rugių 14.00—14.50 Mk., miežių 13.80—14.00 Mk., avių 14.10—15.75 Mk., žirnių 18.50 Mk., ropuczių 3.90 Mk., szieno 5.40 Mk., sziaudų 4.80 Mk.

Klaipėdoj moka: už szėpėlį kviečių 7.35—7.60 Mk., rugių 5.75—6.00 Mk., miežių 4.95—5.20 Mk., avių 3.85—4.10 Mk., baltųjų žirnių 8.50—9.00 Mk., raišnių 8.00—8.50 Mk., ropuczių 2.00—2.20 Mk. Už 100 svary sziaudų 1.60—1.80 Mk., szieno 2.50—3.00 Mk. Už svary sviesto 0.99—1.00 Mk. Už kapą kiaszinių 2.40 Mk.

Iš Mandžurijos.

Maskolizskai laiko čia vis daug kareivių, kadangi mat laukia karės su Anglija ir Japonija už Mandžuriją ir puslį Korėją, kuri norėtų paglemžti, o Anglija ir Japonija ne nori daleisti.

Kareiviai gyvena chinizskose grinciose su p'ieriniais langais; grincios tos ankstos ir purvinos ir zinoma ne sveikos, bet valdžia nesirupina apie kareivių gerovę; jai rupi vien jos labas, o ne labas ty, kurie jos galybė ir garbę palaiko. Net stitarnavsius kareivius, kuriuos pridėrėtų paleisti ir sugrąžinti namon, laiko metus ilgiau negu pridėrėti.

Kareiviai čia vienog turi daugiau liuosybės negu Lietuvos žmonės; guli jie be kontrolės gauti rasztos ir laiszkas net iš užrubečių. Skaityt, kad ir lietuvizskas knygų, atvirai gal ma; iki šiol nieks ne stabdo ir ne gauda lietuvizskų rasztų lotynizskoms literoms spaudintų.

Vilykas mies Lietuvos linkenai prisleidome: susirinkome ir chinizską grinciją ir pasilinkminome tikrai lietuvizskai: dainavome lietuvizskas dainas, szkome ir traukėme degintę. Mes tankiai susirenkame į krupų ir jeigu turime ką skaityti, tai skaitome. Čia bent sznipukų nėra, ko Lietuvoj be micos prisiveisė visokių veislių, ir randas ten daugybę visokių sznipukų sutraukė iš Maskolijos.

Lietuvių kareivių yra čia gana diktas baretis; su jais drauge nuo pats pradžių patekome į vieją batalijoną, esame drauge ir dabar; trudenij baigiasi mūsų tašnystos laikas, bet ne žinome, ar mus paleis, kadangi mat su kareiviais valdžios nesiliko tiesų. Tarnaujanti kariūnėnė lietuviai, patoj į batalijoną, nežinajo kuom yra, lietuvystės reikalai jiems visai nerūpėjo — dabar yra visi kitaip: szidien jie geri lietuviai, jie supranta sunkų Lietuvos padėjimą, supranta skriaudas, kokias kenczia Lietuvos žmonės nuo maskolij valdžijų; nori jie darbuotiesi ant naudos lietuvystės, kurios pirma visai ne pažino jo. Mat karė Činuose iz-žo lietuviams ant naudos. Ten jie susitiko su lietuviais tarnavusiais amerikoniškų kariūnėnė; kartais gaudvo nuo jų pasikaityti ir lietuvizską laikrastį, o skaitymas ir jų supratimą pakėlė. Lietuviszkų laikrastį užuopelai yra didžiausi prie pakėlimo lietuvų tautizsko supratimo.

Visur žmonės ruogoja ant kunigų, kad jie ne geri; nors Lietuvoj žmonės papratė kunigus už szventus ypatus laikyti, bet ten, iš einant man į kariūnėnė, ne vienur girdėjau ruogojimus ant negerų kunigų. Tas pats yra ir čia; o kas svarbiausia, kad ruogojimai žmonių yra teisingi. Lietuvoj dar pasitaiko, nors ne daug, geri kunigai, čia gi gerų turbut su visu nėra. Sztai musų apskritį yra daug katalikų kareivių, o vie-nog kareiviai antri metai kaip ne gali atlikti velykėnės. Kunigai yra, bet jam ne rupi kareiviai, kadangi už išzklausymą velykėnės juk nuo kareivių nieko ne gaus, o gerai numono, kad katalikas kareivis nesiskus maskolizskam, kad dėl ne atsilankymo kunigo ne atliks velykėnės. Kunigas važinėja davinėti szliubus, krasztus, laidoti numirėlius ir

tt, už ką jam gerai užmoks, o kareivis, tarnaudamas dvi dieni už kapeiką, juk ne turi iš ko kunigui užmokėti. Nors gyven-tojams yra kitas kunigas, bet ir musizskis, tikėdamas uždribti, skubina tiems petarnauti, o kareivis jo prisizsukti ne gali. Jeigu iki Sekminių ne stvafijos į musų batalijonų, mes katalikai kareiviai nutėrėme siųsti skundą vyskupui Nedzielskowiui. Kareivis.

Nauji iszradimai.

Laikraščiai pranesza, buk amerikoniškais laivais leitenantas Davis iszrado naują būdą sukintinimo plieno; buk apkautytų su tuom plienu laivų ne joki kaunolizsuziai ne gali pramuszti.

Washingtono Amerikos karizskos valdžios stliko bardavones su naujomis eksploduojančioms kanuolių kulkomis, kurios buk lengviau įrmusza 12 celi storio plieninius laivų apkautystims. Bandavore, kaip laikraščiai paduoda, išpuolė su visu psekmingai.

Vokizskas elektrotechnikas, Ruhmer iszrado telefon be drato, su kuriuom galima susikibėti nuo 40 kyliometų, ko užtenka ant susikibėjimo gyventojams net didelių miestų. Jo prietaisa tuom tarpu yra dar sunki ir brangi, bet Ruhmer nori pakeinti teip, kad ją galėtų kiekvienas įstaityti.

Anglijonas Spencer padirbo naują orlaivį, su kuriuom atliks gana psekmingas bandavones aplinkinėse Londono. Orlaivys pasisekė iki 100 pdyj į orą ir lengvai sukinėjo ir lakioja į visus krasztas, bet laike bandavonių vėjo ne buvo; nežinia, ar jis teip jau lengvai gales lėkti ir prievai traukėme degintę. Mes tankiai susirenkame į krupų ir jeigu turime ką skaityti, tai skaitome. Čia bent sznipukų nėra, ko Lietuvoj be micos prisiveisė visokių veislių, ir randas ten daugybę visokių sznipukų sutraukė iš Maskolijos.

Ant Long Island Sand, kaip laikraščiai garsina, Amerikos karizskos laivinės komisija atliko bandavones su naujai iz-zrasta kokio ten laivynės infineriaus prietaisa, kuri net nuo 250 mylių persergeti apie besitarnantį kitą laivą. Prietaisa ta ypacz karė laike spausgus laivynę nuo netikėtų prieszų užpuolimų. (Europoj su tokia prietaisa jau seniai daro bandavones).

Gyvenantės Amerikoje serbas elektrotechnikas Tesla, kaip laikraščiai pranesza, padirbo prietaisą, kuri vėrymui maistinių ir laivų traukia elektrika tiesiog izs oro. Kad traukti elektrika izs debesų ant vairo masznelę ne yra daikta ne galima, tv visi žino, bet visgi reikia abejojti, kad Tesla tokią prietaisą iszmislyjo. Rods jam pasisekė szį tą iszrasti, bet ne reikia užmiršti, kad jis daugiau gyvena per laikraščius neesanzius savo iszradimus negu tikras. Kas daug sykų melaavo, tam paskui nieks ne nori tikėti.

Rymo laikraztis "Tr bunt" paduoda, buk italizskas infinerius Benedetti iszmislyjo naują serdoką apsaugojimui žmonių nuo revolverių ir karabinų szuvių. Bandavones atliko netoli Rymo, Vilje Doria Pamphili, ant kurių buvo maskolizskas, prancuzizskas, anglizskas ir amerikoniškias pasautiniais, ir jės buvo su visu psekmingos. Serdoku uždegė asilį ir szandė viso nuo 10 žingsnių, bet nė viena kulka ne pramuszė serdoka ir neuzgavo asilo. Nežinia tik izs ko padaryti tie serdokiai ir kiek jie sveria; kiekvienas juk supranta, kad jeigu serdokus sunkus, ne bus galima jį praktiskais karšes sunaudoti, kadangi kareiviai ir be jo turi nezioti tokias sunkenybes, kokias tik žmogus gali pakelti. Juk ir plieninio plėvė atsakancziu stūrumo gali apsaugoti žmogų nuo karabinų szuvių, bet dėl jos sunkumo kareivių ne galima į tokias plienines plėves apredyti.

Isz Amerikos.

Darbininkaiszki malsztai.

SHENANDOAH, PA. Prasideda ciza darbininku malsztai. Keli kastyniu policistai likosi paszauti. Kelios desimtytis darbininku liko ei policistai paszauti; paszauti visi svetimtauciai darbininkai, tarp kuriu, kaip mena, yra ir mirtiniai paszauti. Atkako ciza isa Pottsville ir sferas su ginkluotais pagalbininkais. Jis atsizauke sseto gubernatori, reiklaudamas milicijos, bet gubernatoriai atskle, kad ta padarys, jeigu reikalaus pats gyventojai. Lietuvisai tegul apsaugos, kadangi sferas isa savo pagalbininkais, tarnaudamas kastyniu savininkams, gali bandyti parengti tokias jau darbininku skerdynes, kokios savo laike sferio Martino buvo parengtos Lutt'ure. Vietnes darbininku organizacijos prezidentas islipinejo ant uilyciu atsiliepiamus, persgerdamis darbininkus ir prasydamas ju ne kelti toliau malsztu, kadangi tuom nieko ne galima pelynti: del darbininku neramumu vien kastyniu savininkai gali atgauti gyventoju simpatijas, kurios sziu dien yra darbininku pusje; darbininkai privalo ropietis, kad gyventoju simpatiju ne nuozdytu, o neramiai uzsiliskydami, gali ta greitai nuozdyti. Po pastutiniams susiriminai darbininku su policija, gubernatoriai isziunte j malsztu apimtus krasztas jenerola Corbina su 1500 kariu.

Ne dave perskirmo.

PITTSBURG, PA. Viena ciza gyvenanti neseniai apsigedusi moteris isz atsizauke j sudu, reikalaujama perskirmo, kadangi, girdi, jos vyras pries sziubiu fadze jai 9000 dol., jeigu uz jo tekes, o dabar padazde pingu ne duoda. Sudzia vieng moteris skunda atmet, kadangi pamata skundo palaik uz nemoralizac. Tekijimas uz vyro uz pinigus jau isz tikro niekuom nesiskiria nuo prostitucijos; ir paleistuvės savo kunu parsamdo juk uz pinigus jo geidiantes. Apigvedimu tokiu vienog ypacz Amerikoje yra daug; Europoje, ypacz Lietuvoje, mergina uz pinigus perka sau vyra, tik nuo jo pasai ne lengva atsiskirti, Amerikoje jia atbalai: ciza vyrai reikiu gana suriai uzmoketi kol mergina uz jo isztekia ir ji kada panori, gali atsiskirti. Kaip vienas vienog budas, teip ir kitas ne gali but dora vadintas.

Malsztai laike laidojimo kuno rabino.

New Yorke pasimire visy zydų fanatik uz sventu laikomas rabinas Jacob Joseph. Ant laidojavu susirinko net kelios desimtytis tukstanciu zydų. Ant daboimo tvarkos asizute 100 policistų. Priartinus laidojavams prie dirbtuviu Hoe & Co., darbininkai isz pradziu pradzejo su viedrasi laistyi zydus pamazgoms ir kitolais daiktais; ant gulo iszvilko gumines dadas ir laiste einancius su kunu zydus. Tie met j languis akmeis ir trumpu laik iszdaude visus dirbtuviu languis. Policija netensteng isz syk musztyn j apstabyti, bet kada atkako policistai isz zezziu staciuj, paskeiste tvark jvesti ir zydai galejo kunu lydeti. Suareztavo dikti Hoes dirbtuviu darbininku, kurie policijoj uzimokėjo po 10 dol. Musztynese daug zmoniu isz zydų pusis tapo teip sunkiai suzeistų, kad nuo uilyzios pasikelti ne isteng; tuos reikėjo gabenti j ligonbuclius. Suzeisti tapo ir keli policistai, bet ne pavojingai.

Negerai parinkta pora.

ELKHART, IND. Gyvenanti ciza Fred Westfall trys sanvaites atgal apsvede, bet iszgyvenes su paczia dvi sanvati, ja apleid. Apleista pati apskunde vyra j sudu. Tas sude apreiske, jog pacz apleid todel, kad ji ne moteris, bet vyras.

Didziausias medis ant svieto.

Connerse apskrityje, Californijoje, Ameriko rando griesio rado Sequoios medį, kuris, turbūt, yra didziausias ant viso svieto; agzistis to medio yra 256 pedos; ap-1-ak kamieną turi 154 pedas ir 8 colius, o kamienas turi 51 pedų diametro. Kadangi medis auga ant rando žemės, tai tuom jis apsaugotas geriau nuo spekuliantų kirvio.

Pats ant savo laukų paleido vandent.

DENVER, COL. 30 ginkluotų fermerių, iszvaikę sargus rando kanalo, iszardė užtvankas kanalo

Isz Amerikos.

Darbininkaiszki malsztai.

SHENANDOAH, PA. Prasideda ciza darbininku malsztai. Keli kastyniu policistai likosi paszauti. Kelios desimtytis darbininku liko ei policistai paszauti; paszauti visi svetimtauciai darbininkai, tarp kuriu, kaip mena, yra ir mirtiniai paszauti. Atkako ciza isa Pottsville ir sferas su ginkluotais pagalbininkais. Jis atsizauke sseto gubernatori, reiklaudamas milicijos, bet gubernatoriai atskle, kad ta padarys, jeigu reikalaus pats gyventojai. Lietuvisai tegul apsaugos, kadangi sferas isa savo pagalbininkais, tarnaudamas kastyniu savininkams, gali bandyti parengti tokias jau darbininku skerdynes, kokios savo laike sferio Martino buvo parengtos Lutt'ure. Vietnes darbininku organizacijos prezidentas islipinejo ant uilyciu atsiliepiamus, persgerdamis darbininkus ir prasydamas ju ne kelti toliau malsztu, kadangi tuom nieko ne galima pelynti: del darbininku neramumu vien kastyniu savininkai gali atgauti gyventoju simpatijas, kurios sziu dien yra darbininku pusje; darbininkai privalo ropietis, kad gyventoju simpatiju ne nuozdytu, o neramiai uzsiliskydami, gali ta greitai nuozdyti. Po pastutiniams susiriminai darbininku su policija, gubernatoriai isziunte j malsztu apimtus krasztas jenerola Corbina su 1500 kariu.

Ne dave perskirmo.

PITTSBURG, PA. Viena ciza gyvenanti neseniai apsigedusi moteris isz atsizauke j sudu, reikalaujama perskirmo, kadangi, girdi, jos vyras pries sziubiu fadze jai 9000 dol., jeigu uz jo tekes, o dabar padazde pingu ne duoda. Sudzia vieng moteris skunda atmet, kadangi pamata skundo palaik uz nemoralizac. Tekijimas uz vyro uz pinigus jau isz tikro niekuom nesiskiria nuo prostitucijos; ir paleistuvės savo kunu parsamdo juk uz pinigus jo geidiantes. Apigvedimu tokiu vienog ypacz Amerikoje yra daug; Europoje, ypacz Lietuvoje, mergina uz pinigus perka sau vyra, tik nuo jo pasai ne lengva atsiskirti, Amerikoje jia atbalai: ciza vyrai reikiu gana suriai uzmoketi kol mergina uz jo isztekia ir ji kada panori, gali atsiskirti. Kaip vienas vienog budas, teip ir kitas ne gali but dora vadintas.

Malsztai laike laidojimo kuno rabino.

New Yorke pasimire visy zydų fanatik uz sventu laikomas rabinas Jacob Joseph. Ant laidojavu susirinko net kelios desimtytis tukstanciu zydų. Ant daboimo tvarkos asizute 100 policistų. Priartinus laidojavams prie dirbtuviu Hoe & Co., darbininkai isz pradziu pradzejo su viedrasi laistyi zydus pamazgoms ir kitolais daiktais; ant gulo iszvilko gumines dadas ir laiste einancius su kunu zydus. Tie met j languis akmeis ir trumpu laik iszdaude visus dirbtuviu languis. Policija netensteng isz syk musztyn j apstabyti, bet kada atkako policistai isz zezziu staciuj, paskeiste tvark jvesti ir zydai galejo kunu lydeti. Suareztavo dikti Hoes dirbtuviu darbininku, kurie policijoj uzimokėjo po 10 dol. Musztynese daug zmoniu isz zydų pusis tapo teip sunkiai suzeistų, kad nuo uilyzios pasikelti ne isteng; tuos reikėjo gabenti j ligonbuclius. Suzeisti tapo ir keli policistai, bet ne pavojingai.

Negerai parinkta pora.

ELKHART, IND. Gyvenanti ciza Fred Westfall trys sanvaites atgal apsvede, bet iszgyvenes su paczia dvi sanvati, ja apleid. Apleista pati apskunde vyra j sudu. Tas sude apreiske, jog pacz apleid todel, kad ji ne moteris, bet vyras.

Didziausias medis ant svieto.

Connerse apskrityje, Californijoje, Ameriko rando griesio rado Sequoios medį, kuris, turbūt, yra didziausias ant viso svieto; agzistis to medio yra 256 pedos; ap-1-ak kamieną turi 154 pedas ir 8 colius, o kamienas turi 51 pedų diametro. Kadangi medis auga ant rando žemės, tai tuom jis apsaugotas geriau nuo spekuliantų kirvio.

Pats ant savo laukų paleido vandent.

DENVER, COL. 30 ginkluotų fermerių, iszvaikę sargus rando kanalo, iszardė užtvankas kanalo

Isz darbo lauko.

SHENANDOAH, PA. Kalnakasiu organizacijos virstininkai labai nusimino del paskutiniu kraujo praliejimu, kadangi tas tik sudrutis kastyniu savininkus. Dabar ciza atsizuntimilicija. Kareiviu uteks ant apgyimo dirbanziu kastynese neprigulinciu prie uniju scabų darbininku. Ka karsztas kraujus be apsiokavimo pagadina, ta ir didziausias sumanomas darbininku organizociu virstininku ne visada gali patalys. Be abejonis kraujo praliejim pagimde provokacijos kapitalistų tarnu, bet darbininkams priderjo ne pasiduoti provokacijoms, kadangi juk jie gerai žino, kad kapitalistai ne niekina nujokio ginklo kovoje su darbininkais, ne niekina nje kraujo praliejimo, jei tas galsi jems padeti. Ir ateiivu priesiai stengiasi naudotiesi isz dabartiniu suadyniu, usitiku-siu Shenandoah, Pa: kadangi paszauti darbininkai yra ne Amerikos ukesiai, tai laikas ciziati ant teiviu darbininku meta visy kalte uz kraujo praliejimu. Visimo darbininkams reikia szalto kraujo ir apsvartymo pasekmiu savo darbo. Darbai be apsvartymo tik sudrutina darbininku priesius, jems padeda verguju laikyti darbininku luomp. Kaip girdet, ciza musz pagimde sferas, kuris pradzejo saudyti j darbininkus.

AMERIKOS SUDIOS S. SAVO UDDAUDIANIS JAU PER TOLI NUZEGE. Gausus Parkersburgo sudzia Jackson iszardv varantus ant suareztavimo 50 sstrakieri ir kalnakasiu organizociu. Dar toliaus uuzengd sudzia Keller Charleston, W. Va. Jis uddiaudv unijoms dalinti valgio produktus sstrakieruojantiems darbininkams, tigi jiskizo jau visi j privatsakus zmoniu reikalus, kur nieks iszt esi ne gali, nieks ne gali uddrausti zmoniu duoti valgi, kam kas duoti nori; nes viezsiz, prigulintis sudu perkrat nemui, bet privatsizkas reikalas. Kiekvienas privato godo sudu ir jo nusprendimus, bet teip sudai, kaip ir sudios turi ant gonones gyventoju usilpelyti; juokingas uddraudimas nje sudios, ne sudai ne pakels savo garbs, bet vien ja nupaldis.

WILKES-BARRE, PA. Sstrakieriai iszvaikę scabus dirbanziu Wahnes angliu kistynese Durejoj. Serantone ir Shimokine teposgi buvo smarkios musztynes tarp sstrakierių ir scabų. Kastyniu svinininkai atsizauke prie gubernatoriaus su reikalavimu milicijos. Ar gubernatoriaus iszklusis meldimo, dar ne žinia.

NEW YORK. 250 darbininku, dirbanziu prie statymo C. R. nezieis triobos pakelė sstrakier. Szeszi se czanyksciziose spautuvese darbininkai, prigulinti prie Pres Feeders Union, pakelė sstrakier. Jie reikalauja po 14 dol. ant sanvaites uz savo darb.

PHILADELPHIA, PA. Sstrakieriai darbininku D. B. ssona divonu dirbtuvese pasibaigė: dirbtuviu savininkas sutiko pakelti darbininku alga s ant 10% ir 1500 darbininku dabr s tur darbu. Sstrakieriai traukies ciza pora me ne iq.

NEW YORK. Tuli czanykscizai fabrikai nu buvo susitaze su sstrakieruojancizais kraucizais, bet kontraktoriai sutarties nepradino, todel sus taikę pirm kraucizai vėl sugrijo prie sstrakio.

NEW YORK. 10000 sstrakieruojanciu krauciu rytine miesto dalyj sugrijo prie darbo. Kadangi darbdaviai sutiko iszpildyti darbininku reikalavimus, U tai Newark prie sstrakio pristodo dar daug krauciu.

PHILADELPHIA, PA. Pasibaigė sstrakieriai darbininku Pennsylvanias Steel Co. dirbtuviu, kurie traukies nuo geguzio menses. Kompanijj pripadino 8 val. darbu diens ir uzmokeen po 50c. uz darbo valand.

WASHINGTON, D. C. Elektriškai rengianti elektriskus fiburiz Baltame rume, kur gyvena prezidentas Roosevelt, pakelė sstrakier, kadangi mat jems uz darb kontraktoriaus ne nori moketi pagal vietines unijos tabele.

Bristol Bay, ALASKA. 700 lasiziszu sudutyto j darinetioj pakelė sstrakier. Po triju dienu sstrakio darbdaviai sutiko iszpildyti darbininku reikalavimus ir tokiu budu sstrakas pasibaigė.

DAYTON, OH. Dirbtuvese Stoddard Mfg. Co. atsitiko smarki naturalizko gazo eksplozija, kurios 7 darbininkai likosi sunkiai suzeisti.

Gatral.

PITTSBURG, PA. 29 d. liepos siaute ciza didelis gaisras, kuris pridirbo bledies ant 400000 dol.: sudegė didelė trioba De Norn ant Liberty ave. Atsitikusios nuo ugnies eksplozijos penki ugnage siai likosi sunkiai suzeisti.

HANNAS LIDING, PA. Saitose aplinkines siaute smarki vėtra, kuri sugriove daug triobu. Prie to nemaži žmonių tapo sužeisti.

Netalimes ant geležinkelio.

ELM GROVE, WIS. Netoli nuo ciza susimuzė pasazierinis traukis su tavoriniu. Prie to vieno traukio vedėjis likosi užmužtas, o pezkuryis mirtinai apklutas. Isz pasazieriu daug yra apklutų, bet visi apkluti ne pavjingai.

PITTSBURG, PA. Netoli Parkersburgo, ant Pennsylvanias geležinkelio linijos, iszszoko isz rėliu traukis ir maszina ir pacztinis vagonas nusirito nuo augzto kelio pylimo j grabę. Prie to traukio vedėjas likosi ant vietos užmužtas, o du geležinkelio tarnai ir trys paczto urėdninkai sunkiai apkluti.

MINDLETON, N. Y. Netoli nuo ciza susimuzė du vėznai pienų geležinkelio traukiai. Prie to trys geležinkelio tarnai likosi užmužti.

DENVER, COL. Susimuzė ciza du uilyziniai karai. Prie to 30 žmonių likosi suzeisti.

Tranal.

HOUSTON, TEX. Nuo smarkiu lyty ir debeu praplyszimu ssete Texas uddide dideli traukiai. Tuli apeliai, kuriuose nuo 20 metų ne buvo vandens, ant syk uztvino ir iszleijo per krantus. Gelezkeliu linijos ant dideliu plotu vandens apsemtos, tiltai nuneszi ir iszgrauti, todel daugelyj vietu turėjo pasiliauti traukiu bėgjoimai. Colorado upė paskele net ant 31 pedos augszciau paprasto paviziusia. Vandens dar vis kyla ir be abejonis dar daugiau bledies pridirbo. Daug tukstanciu akru medvilnes plantacijų iszaukine tvani. Prigerd daug tuk-tanciu besigananciu lauke galvijų.

Girtu gaisrai.

DOWSON CITY, ALASKA. Aplinkines Yukon upes, Alaskoj, sanciau girtu gaisrai, kurie isz-naik no labai didelius girtu plotus. Visus plotus nuo Dowson City iki Jakų upes Yukon nuo girtu gaisru uzklotas tisztais dumais.

DENVER, COL. Aplinkines Leadville siauca girtu gaisrai. Ugnis ne tik iszaukino didelius girtu plotus, bet ir daug farmų tepgriuso. Doga girtos ir ant rubezijos sseto Colorado ir Wyoming.

Explozijos.

HARRISBURG, PA. Kastynese Jakob Shiorin Short Mountaine eksplozdavo gazolinine maszina. Ekplozijos visa pajiegos dalis kastyniu likosi iszgrauti. Bledys eksplozijos padarytos labai didelės.

DAYTON, OH. Dirbtuvese Stoddard Mfg. Co. atsitiko smarki naturalizko gazo eksplozija, kurios 7 darbininkai likosi sunkiai suzeisti.

Gatral.

PITTSBURG, PA. 29 d. liepos siaute ciza didelis gaisras, kuris pridirbo bledies ant 400000 dol.: sudegė didelė trioba De Norn ant Liberty ave. Atsitikusios nuo ugnies eksplozijos penki ugnage siai likosi sunkiai suzeisti.

Isz darbo lauko.

SHENANDOAH, PA. Kalnakasiu organizacijos virstininkai labai nusimino del paskutiniu kraujo praliejimu, kadangi tas tik sudrutis kastyniu savininkus. Dabar ciza atsizuntimilicija. Kareiviu uteks ant apgyimo dirbanziu kastynese neprigulinciu prie uniju scabų darbininku. Ka karsztas kraujus be apsiokavimo pagadina, ta ir didziausias sumanomas darbininku organizociu virstininku ne visada gali patalys. Be abejonis kraujo praliejim pagimde provokacijos kapitalistų tarnu, bet darbininkams priderjo ne pasiduoti provokacijoms, kadangi juk jie gerai žino, kad kapitalistai ne niekina nujokio ginklo kovoje su darbininkais, ne niekina nje kraujo praliejimo, jei tas galsi jems padeti. Ir ateiivu priesiai stengiasi naudotiesi isz dabartiniu suadyniu, usitiku-siu Shenandoah, Pa: kadangi paszauti darbininkai yra ne Amerikos ukesiai, tai laikas ciziati ant teiviu darbininku meta visy kalte uz kraujo praliejimu. Visimo darbininkams reikia szalto kraujo ir apsvartymo pasekmiu savo darbo. Darbai be apsvartymo tik sudrutina darbininku priesius, jems padeda verguju laikyti darbininku luomp. Kaip girdet, ciza musz pagimde sferas, kuris pradzejo saudyti j darbininkus.

AMERIKOS SUDIOS S. SAVO UDDAUDIANIS JAU PER TOLI NUZEGE. Gausus Parkersburgo sudzia Jackson iszardv varantus ant suareztavimo 50 sstrakieri ir kalnakasiu organizociu. Dar toliaus uuzengd sudzia Keller Charleston, W. Va. Jis uddiaudv unijoms dalinti valgio produktus sstrakieruojantiems darbininkams, tigi jiskizo jau visi j privatsakus zmoniu reikalus, kur nieks iszt esi ne gali, nieks ne gali uddrausti zmoniu duoti valgi, kam kas duoti nori; nes viezsiz, prigulintis sudu perkrat nemui, bet privatsizkas reikalas. Kiekvienas privato godo sudu ir jo nusprendimus, bet teip sudai, kaip ir sudios turi ant gonones gyventoju usilpelyti; juokingas uddraudimas nje sudios, ne sudai ne pakels savo garbs, bet vien ja nupaldis.

WILKES-BARRE, PA. Sstrakieriai iszvaikę scabus dirbanziu Wahnes angliu kistynese Durejoj. Serantone ir Shimokine teposgi buvo smarkios musztynes tarp sstrakierių ir scabų. Kastyniu svinininkai atsizauke prie gubernatoriaus su reikalavimu milicijos. Ar gubernatoriaus iszklusis meldimo, dar ne žinia.

NEW YORK. 250 darbininku, dirbanziu prie statymo C. R. nezieis triobos pakelė sstrakier. Szeszi se czanyksciziose spautuvese darbininkai, prigulinti prie Pres Feeders Union, pakelė sstrakier. Jie reikalauja po 14 dol. ant sanvaites uz savo darb.

PHILADELPHIA, PA. Sstrakieriai darbininku D. B. ssona divonu dirbtuvese pasibaigė: dirbtuviu savininkas sutiko pakelti darbininku alga s ant 10% ir 1500 darbininku dabr s tur darbu. Sstrakieriai traukies ciza pora me ne iq.

NEW YORK. Tuli czanykscizai fabrikai nu buvo susitaze su sstrakieruojancizais kraucizais, bet kontraktoriai sutarties nepradino, todel sus taikę pirm kraucizai vėl sugrijo prie sstrakio.

NEW YORK. 10000 sstrakieruojanciu krauciu rytine miesto dalyj sugrijo prie darbo. Kadangi darbdaviai sutiko iszpildyti darbininku reikalavimus, U tai Newark prie sstrakio pristodo dar daug krauciu.

PHILADELPHIA, PA. Pasibaigė sstrakieriai darbininku Pennsylvanias Steel Co. dirbtuviu, kurie traukies nuo geguzio menses. Kompanijj pripadino 8 val. darbu diens ir uzmokeen po 50c. uz darbo valand.

WASHINGTON, D. C. Elektriškai rengianti elektriskus fiburiz Baltame rume, kur gyvena prezidentas Roosevelt, pakelė sstrakier, kadangi mat jems uz darb kontraktoriaus ne nori moketi pagal vietines unijos tabele.

Bristol Bay, ALASKA. 700 lasiziszu sudutyto j darinetioj pakelė sstrakier. Po triju dienu sstrakio darbdaviai sutiko iszpildyti darbininku reikalavimus ir tokiu budu sstrakas pasibaigė.

DAYTON, OH. Dirbtuvese Stoddard Mfg. Co. atsitiko smarki naturalizko gazo eksplozija, kurios 7 darbininkai likosi sunkiai suzeisti.

Gatral.

PITTSBURG, PA. 29 d. liepos siaute ciza didelis gaisras, kuris pridirbo bledies ant 400000 dol.: sudegė didelė trioba De Norn ant Liberty ave. Atsitikusios nuo ugnies eksplozijos penki ugnage siai likosi sunkiai suzeisti.

HANNAS LIDING, PA. Saitose aplinkines siaute smarki vėtra, kuri sugriove daug triobu. Prie to nemaži žmonių tapo sužeisti.

Netalimes ant geležinkelio.

ELM GROVE, WIS. Netoli nuo ciza susimuzė pasazierinis traukis su tavoriniu. Prie to vieno traukio vedėjis likosi užmužtas, o pezkuryis mirtinai apklutas. Isz pasazieriu daug yra apklutų, bet visi apkluti ne pavjingai.

PITTSBURG, PA. Netoli Parkersburgo, ant Pennsylvanias geležinkelio linijos, iszszoko isz rėliu traukis ir maszina ir pacztinis vagonas nusirito nuo augzto kelio pylimo j grabę. Prie to traukio vedėjas likosi ant vietos užmužtas, o du geležinkelio tarnai ir trys paczto urėdninkai sunkiai apkluti.

MINDLETON, N. Y. Netoli nuo ciza susimuzė du vėznai pienų geležinkelio traukiai. Prie to trys geležinkelio tarnai likosi užmužti.

DENVER, COL. Susimuzė ciza du uilyziniai karai. Prie to 30 žmonių likosi suzeisti.

Tranal.

HOUSTON, TEX. Nuo smarkiu lyty ir debeu praplyszimu ssete Texas uddide dideli traukiai. Tuli apeliai, kuriuose nuo 20 metų ne buvo vandens, ant syk uztvino ir iszleijo per krantus. Gelezkeliu linijos ant dideliu plotu vandens apsemtos, tiltai nuneszi ir iszgrauti, todel daugelyj vietu turėjo pasiliauti traukiu bėgjoimai. Colorado upė paskele net ant 31 pedos augszciau paprasto paviziusia. Vandens dar vis kyla ir be abejonis dar daugiau bledies pridirbo. Daug tukstanciu akru medvilnes plantacijų iszaukine tvani. Prigerd daug tuk-tanciu besigananciu lauke galvijų.

Girtu gaisrai.

DOWSON CITY, ALASKA. Aplinkines Yukon upes, Alaskoj, sanciau girtu gaisrai, kurie isz-naik no labai didelius girtu plotus. Visus plotus nuo Dowson City iki Jakų upes Yukon nuo girtu gaisru uzklotas tisztais dumais.

DENVER, COL. Aplinkines Leadville siauca girtu gaisrai. Ugnis ne tik iszaukino didelius girtu plotus, bet ir daug farmų tepgriuso. Doga girtos ir ant rubezijos sseto Colorado ir Wyoming.

Explozijos.

HARRISBURG, PA. Kastynese Jakob Shiorin Short Mountaine eksplozdavo gazolinine maszina. Ekplozijos visa pajiegos dalis kastyniu likosi iszgrauti. Bledys eksplozijos padarytos labai didelės.

DAYTON, OH. Dirbtuvese Stoddard Mfg. Co. atsitiko smarki naturalizko gazo eksplozija, kurios 7 darbininkai likosi sunkiai suzeisti.

Gatral.

PITTSBURG, PA. 29 d. liepos siaute ciza didelis gaisras, kuris pridirbo bledies ant 400000 dol.: sudegė didelė trioba De Norn ant Liberty ave. Atsitikusios nuo ugnies eksplozijos penki ugnage siai likosi sunkiai suzeisti.

Isz darbo lauko.

SHENANDOAH, PA. Kalnakasiu organizacijos virstininkai labai nusimino del paskutiniu kraujo praliejimu, kadangi tas tik sudrutis kastyniu savininkus. Dabar ciza atsizuntimilicija. Kareiviu uteks ant apgyimo dirbanziu kastynese neprigulinciu prie uniju scabų darbininku. Ka karsztas kraujus be apsiokavimo pagadina, ta ir didziausias sumanomas darbininku organizociu virstininku ne visada gali patalys. Be abejonis kraujo praliejim pagimde provokacijos kapitalistų tarnu, bet darbininkams priderjo ne pasiduoti provokacijoms, kadangi juk jie gerai žino, kad kapitalistai ne niekina nujokio ginklo kovoje su darbininkais, ne niekina nje kraujo praliejimo, jei tas galsi jems padeti. Ir ateiivu priesiai stengiasi naudotiesi isz dabartiniu suadyniu, usitiku-siu Shenandoah, Pa: kadangi paszauti darbininkai yra ne Amerikos ukesiai, tai laikas ciziati ant teiviu darbininku meta visy kalte uz kraujo praliejimu. Visimo darbininkams reikia szalto kraujo ir apsvartymo pasekmiu savo darbo. Darbai be apsvartymo tik sudrutina darbininku priesius, jems padeda verguju laikyti darbininku luomp. Kaip girdet, ciza musz pagimde sferas, kuris pradzejo saudyti j darbininkus.

AMERIKOS SUDIOS S. SAVO UDDAUDIANIS JAU PER TOLI NUZEGE. Gausus Parkersburgo sudzia Jackson iszardv varantus ant suareztavimo 50 sstrakieri ir kalnakasiu organizociu. Dar toliaus uuzengd sudzia Keller Charleston, W. Va. Jis uddiaudv unijoms dalinti valgio produktus sstrakieruojantiems darbininkams, tigi jiskizo jau visi j privatsakus zmoniu reikalus, kur nieks iszt esi ne gali, nieks ne gali uddrausti zmoniu duoti valgi, kam kas duoti nori; nes viezsiz, prigulintis sudu perkrat nemui, bet privatsizkas reikalas. Kiekvienas privato godo sudu ir jo nusprendimus, bet teip sudai, kaip ir sudios turi ant gonones gyventoju usilpelyti; juokingas uddraudimas nje sudios, ne sudai ne pakels savo garbs, bet vien ja nupaldis.

WILKES-BARRE, PA. Sstrakieriai iszvaikę scabus dirbanziu Wahnes angliu kistynese Durejoj. Serantone ir Shimokine teposgi buvo smarkios musztynes tarp sstrakierių ir scabų. Kastyniu svinininkai atsizauke prie gubernatoriaus su reikalavimu milicijos. Ar gubernatoriaus iszklusis meldimo, dar ne žinia.

NEW YORK. 250 darbininku, dirbanziu prie statymo C. R. nezieis triobos pakelė sstrakier. Szeszi se czanyksciziose spautuvese darbininkai, prigulinti prie Pres Feeders Union, pakelė sstrakier. Jie reikalauja po 14 dol. ant sanvaites uz savo darb.

PHILADELPHIA, PA. Sstrakieriai darbininku D. B. ssona divonu dirbtuvese pasibaigė: dirbtuviu savininkas sutiko pakelti darbininku alga s ant 10% ir 1500 darbininku dabr s tur darbu. Sstrakieriai traukies ciza pora me ne iq.

NEW YORK. Tuli czanykscizai fabrikai nu buvo susitaze su sstrakieruojancizais kraucizais, bet kontraktoriai sutarties nepradino, todel sus taikę pirm kraucizai vėl sugrijo prie sstrakio.

NEW YORK. 10000 sstrakieruojanciu krauciu rytine miesto dalyj sugrijo prie darbo. Kadangi darbdaviai sutiko iszpildyti darbininku reikalavimus, U tai Newark prie sstrakio pristodo dar daug krauciu.

PHILADELPHIA, PA. Pasibaigė sstrakieriai darbininku Pennsylvanias Steel Co. dirbtuviu, kurie traukies nuo geguzio menses. Kompanijj pripadino 8 val. darbu diens ir uzmokeen po 50c. uz darbo valand.

WASHINGTON, D. C. Elektriškai rengianti elektriskus fiburiz Baltame rume, kur gyvena prezidentas Roosevelt, pakelė sstrakier, kadangi mat jems uz darb kontraktoriaus ne nori moketi pagal vietines unijos tabele.

Bristol Bay, ALASKA. 700 lasiziszu sudutyto j darinetioj pakelė sstrakier. Po triju dienu sstrakio darbdaviai sutiko iszpildyti darbininku reikalavimus ir tokiu budu sstrakas pasibaigė.

DAYTON, OH. Dirbtuvese Stoddard Mfg. Co. atsitiko smarki naturaliz

nai paliko žymią įtakmę ant čiabuvių, perkeitę ne tik jų tipą, bet ir kalbą.
(Tolians bus.)

